

Prof. Zdeněk Adam sedmdesátiletý

V těchto dnech se dožívá významného životního jubilea prof. Zdeněk Adam. Jeho osobnost je neodmyslitelně spjata s brněnskou onkologickou školou a hematologickou onkologií. Pokud si někdo zasluží připomenutí svého jubilea na stránkách Klinické onkologie, pak je to právě on. Jeho nezměrná aktivita na publikačním poli se táhne jako pověstná tenká červená linie celým jeho působením na Interní hematologické a onkologické klinice Fakultní nemocnice Brno, kde je zaměstnán od roku 1990. Jen seznam publikační aktivity ve formě knih a skript pro pregraduální i postgraduální výuku by vydal na několik stran. Nepochybně se s jeho učebnicí musel setkat každý, kdo studoval v posledním čtvrtstoletí na jakékoliv lékařské fakultě v naší zemi nebo kdo atestoval z onkologie, interny či z hematologie. I když problematika, které se věnuje, není příliš veselá a mnohdy je obtížně pochopitelná, pan profesor ve svých textech neváhá použít přirovnání vtípná a dokonale trefná, takže si je studenti už navěky pamatují. A tak když potkávám po letech své spolužáky ze zcela jiných oborů medicíny, všichni znají princip účinku chemoterapie, které Zdeněk tak trefně přirovnává k podávání otráveného zrní hejnu slepic. Jeho publikační aktivity ve formě knih a učebnic s věkem neubývají; ba právě naopak, v poslední době se věnuje i problematice dosud nepopsané a neváhá spolupracovat s odborníky z jiných oborů, např. psychologie, psychiatrie, biochemie, neurologie atd., přičemž působí jako editor a finální korektor díla, a jeho práce tak dalece přesahuje hranice jeho původní specializace. Stále však nalézá mistrné obraty a v textu můžeme zachytit humorná přirovnání, díky nimž je snadné si sdělované poznatky zapamatovat. S trochou nadsázky si troufám říci, že je to první autor, který spojil odbornou literaturu s beletrií.

Pan profesor je také autorem nebo spoluautorem více než 400 prací indexovaných v databázi Medline. Z počátku své publikační činnosti se věnoval zejména problematice mnohočetného myelomu. V 90. letech se významně podílel na založení České myelomové skupiny, která se dnes právem řadí mezi špičku právě v oblasti léčby a výzkumu mnohočetného myelomu. Jisté je, že bez pana profesora by těžko vznikala. Řadu let zasedal i v jejím předsednictvu. Postupem doby se více věnuje problematice vzácných monoklonálních gamapatií a vzácných onemocnění obecně. Jeho publikace o vzácných onemocněních jsou vždy zcela unikátní a značí obrovské zaujetí pro tyto raritní choroby, nejsou ale psány samoučelně, vždy vedou k prospěchu pacienta. Profesorovy soubory nemocných s Castelmanovou chorobou a histiocytózou patří mezi největší a nejlépe zdokumentované na světě. A právě jen a pouze tato poctivá práce vedla k tomu, že řadu let zasedal v předsednictvu Světové společnosti pro léčbu histiocytárních onemocnění.

Zdeněk ale přes svou bohatou publikační činnost zůstává hlavně lékařem. A to lékařem skvělým, který za žádných okolností nepolevuje v diagnostickém a terapeutickém úsilí. Nikdy se nespokojí s nejasnou diagnózou a vždy dotáhne věci do zdárného konce. A to se týká i léčby – nespokojí se standardem, který je u vzácných chorob mnohdy nedostatečným. Usilovným pátráním v databázích se snaží najít vždy nejefektivnější možnost léčby, která se v danou chvíli nabízí. A dokonalou rešerší známých poznatků přiloženou k žádosti reviznímu lékaři většinou dosáhne schválení daného léku. Dobrý lékař musí být hlavně empatický. Myslím, že když se empatie rozdávala, byl si Zdeněk dvakrát. A protože četná oddělení nemocnic navíc zná i z druhé strany – jako pa-

cient, dokáže se do nemocných opravdu vcítit a nesmírně jim pomoci při nelehkém boji s chorobou.

O Zdeňkovi by se dalo psát opravdu dlouho, třeba o jeho smyslu pro humor, který používá se zcela vážnou tváří ve všech životních situacích, i při výuce studentů medicíny, které se věnuje už přes 30 let. Nebo o jeho lásce k horám v Rakousku a k moři v Řecku, o nichž umí tak zaujatě vyprávět. Nikdy nebyl někým, kdo využívá svoje obrovské znalosti k ohromení davů. Nikdy nezhral na perzekuci minulým režimem kvůli svému původu. Jeho skromnost je až zarážející a mnohdy i v neprospěch jeho samého, ale takový zkrátka Zdeněk je. A to je moc dobře. Kdyby byli všichni lékaři jako pan profesor, byla by pro pacienty cesta nemocí mnohem jednodušší a svět okolo nás lepší.

Vážený pane profesore, milý Zdeňku, do dalších let Ti přejeme všechno dobré a hodně zdraví.

*prof. MUDr. Luděk Pour, Ph.D.
prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc., dr. h. c.*